

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/152860,Krakowska-Loza-Historii-Wspolczesnej-Dyskusja-wokol-ksiazki-o-ZHP-w-latach-1956-.html>
06.05.2024, 17:27

Krakowska Loża Historii Współczesnej. Dyskusja wokół książki o ZHP w latach 1956-1964

„Między Kamińskim i Kuroniem. Ewolucja Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1956-1964” - taki tytuł nosi wydany przez krakowski IPN zbiór artykułów, który 20 października 2021 r. dostarczył tematów do rozmowy podczas spotkania Krakowskiej Loży Historii Współczesnej w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” przy ul. Dunajewskiego 8. Po długiej przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa było to pierwsze spotkanie loży z udziałem publiczności.

W rozmowie wzięli udział prof. Marek Wierzbicki z Delegatury IPN w Radomiu, autor wprowadzającego rozdziału, poświęconego organizacjom młodzieżowym w państwach realnego socjalizmu oraz dr Michał Wenklar z Oddziałowego Biura Badań Historycznych, autor rozdziału o odrodzeniu się harcerstwa w Krakowie jesienią 1956 r., a także redaktor całego tomu. Dyskusji przysłuchiwali się dawni harcerze, którzy na końcu spotkania podzielili się z zebranymi obserwacjami i wspomnieniami z lat młodości i działalności w ZHP.

Książka, którą można nabyć m.in. w naszej księgarni (ul. Dunajewskiego 8) jest publikacją po konferencji naukowej z 2019 r. w Krakowie, zorganizowanej przez krakowski IPN i Muzeum Krakowa. Publikacja poświęcona jest zmianom zachodzącym w ruchu harcerskim od odrodzenia ZHP w 1956 r. do roku 1964, gdy do harcerskiego przyrzeczenia wprowadzono słowa o „wierności sprawie socjalizmu”, co stanowiło symboliczne zwieńczenie procesu ponownego podporządkowywania harcerstwa komunistycznej władzy. Na tom składają się teksty różnych autorów, pokazujące z jednej strony entuzjazm i codzienną pracę wychowawczą ZHP, a z drugiej starania ówczesnych władz, by harcerstwo nie wyszło poza ramy działalności wyznaczone przez reżim i jego ideologię.

W wielu rozdziałach przewija się wątek sporu między zwolennikami tradycyjnych zasad i metody harcerskiej a wspieranymi przez władze działaczami dążącymi do budowy harcerstwa typu socjalistycznego. Symbolizują ten spór dwie postaci – przedwojenny instruktor i legenda Szarych Szeregów Aleksander Kamiński oraz ówczesny działacz młodzieżowy, twórca drużyn walterowskich i późniejszy opozycjonista Jacek Kuroń.